

BISERICA „ÎNVIEREA DOMNULUI” - IAȘI

Date geografice și istorice

Pr. Toma Crauciuc

Biserica „Învierea Domnului” este construită în cartierul „Dacia” din Municipiul Iași, care este unul din cele mai importante orașe ale României și este capitala județului care îi poartă numele.

Teritoriul județului Iași este situat în partea de nord-est a României și central-estică a Moldovei, între paralelele 46 50 și 47 36, latitudine nordică și între meridianele 26 33 și 28 07, longitudine estică. Fusul orar: GMT + 2 (are ca ax meridianul 30 care trece prin estul țării). Are ca vecini județele: Botoșani la nord; Suceava la nord-vest; Neamț la vest și Vaslui la sud. Spre est, râul Prut formează granița noastră cu Republica Moldova.

Suprafața județului Iași este de 5476 km², reprezentând 2,3% din suprafața țării. Este al 23-lea județ ca mărime din România.

Teritoriul județului Iași se integrează întru totul ansamblului Podișului Moldovei. Ca înfățișare, se prezintă sub forma unei serii de coline domoale, înșirate pe stânga văii Bahluiului și de dealuri și platouri mai impunătoare, aparținând Coastei Iașilor, pe dreapta acestei văi.

Pe cele șapte terase de versant ale Bahluiului s-a dezvoltat Municipiul Iași. Șesurile ocupă suprafețe aluviale întinse de o parte și de alta a Bahluiului și a Nicolinei. Ele oferă spații mari care au fost amenajate și utilizate pentru construcții civile și alte scopuri economice.

Climatul este temperat-continental, aflat sub influența anticiclonilor atlantic și euro-asiatic. Vânturile sunt uscate, inclusiv Crivățul. Calmul atmosferic are valori ridicate (22,8 % la Iași), indicând condiții de adăpost aerodinamic.

Condițiile favorabile de relief au făcut ca locurile pe care este așezat Municipiul Iași să fie locuite din cele mai vechi timpuri (cca. 200 000 ani î.d.H.).

Primul document autohton care menționează existența Iașului ca oraș este un act de pe vremea lui Alexandru cel Bun (1408), care amintește de numele orașului. Ștefan cel Mare și Sfânt așează la Iași o Curte Domnească, ceea ce dovedește că la acea vreme orașul Iași era un centru important.

În 1565 Alexandru Lăpușneanu mută reședința domnească de la Suceava la Iași.

Primul document în care Mihai Viteazul se intitulează „Domn al Vlahiei, Transilvaniei și a toată țara Moldovei” a fost dat la Iași. De la a doua domnie a lui Alexandru Lăpușneanu până la Unirea Principatelor (circa 300 ani) Iașul a fost capitala Moldovei.

Ion Creangă ne relatează următoarele: „Orașul Iași este făcut la loc frumos și cu priință sănătății oamenilor. Așezat mai mult pe dealuri și ocolit cu alte dealuri pline de livezi și vii, Iașii au o privire minunată”.

Orașul Iași este printre cele mai vechi așezări ale țării, în care a pulsat mereu, puternic, o autentică viață românească. Are numeroase monumente istorice, printre care multe mănăstiri și biserici. Despre acestea Ion Creangă ne spune: „Înlăuntrul Iașilor și pe culmea dealurilor vecine, se află o mulțime de biserici vechi și mărețe, care spun credința și mărirea strămoșilor noștri.”

La acestea, cu timpul, s-au adăugat multe altele, cum sunt și cele construite după anul 1989 în cartierele: „Socola”, „Nicolina”, „Cantemir”, „Păcurari”, „Tătărași”, „Alexandru cel Bun”, „Mircea cel Bătrân”, „Galata” și „Dacia”, care au schimbat înfățișarea Municipiului Iași.

În Cartierul Dacia s-au construit Biserica „Învierea Domnului”, care are ca al doilea hram „Sfânta Maria Magdalena” și Paraclisul „Sfântul Chiril al Alexandriei”. Pe locul pe care este construită biserica, apele libere de natură freatică (stratul acvifer secundar) sunt foarte aproape de suprafață, ceea ce a determinat executarea unor lucrări ample foarte costisitoare pentru hidroizolația subsolului bisericii. De menționat că biserica a fost edificată pe fostul mal al Râului Bahlui, care trecea chiar de-a lungul Străzii Vitejilor și ajungea până la locul unde este Piața Dacia. Cursul râului a fost schimbat în perioada anilor '60, după care au fost zidite blocurile și majoritatea construcțiilor din zonă.

Bibliografie

- Chelaru Cristian, *Iași - monografie*, Ed. Sport-Turism, București, 1980;
Cihodaru Constantin, *Istoria orașului Iași*, Ed. Junimea, Iași, 1980;
Creangă Ion, *Geografia județului Iași*, Iași, Tipografia D. Gheorghiu, 1884;
Cucu Vasile, *România. Ghid-atlas al monumentelor istorice*, Ed. Sport - Turism, 1979;
Posea Grigore, *Geografia fizică a României*, Ed. Fundației Române, București, 2009;
Răileanu Paulica, Cazan Vasile, *Caracteristicile geologice și geotehnice ale rocilor din lunca râului Bahlui...*, Ed. Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi”, Iași, 2014.